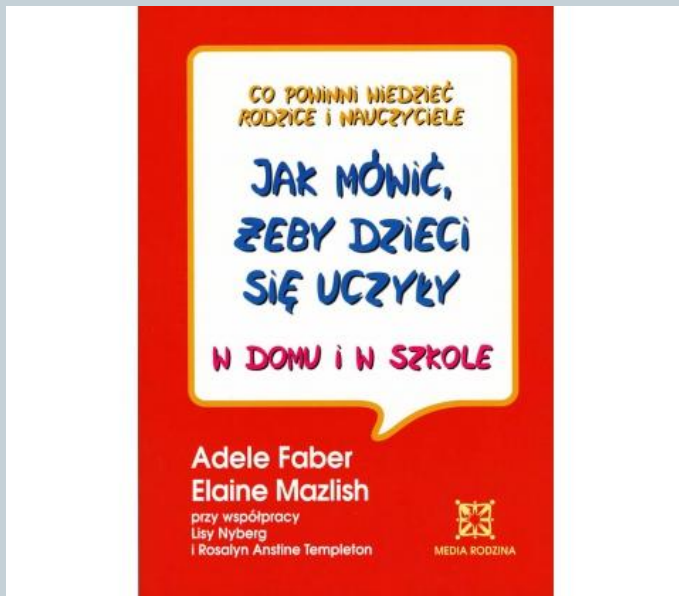

Jak mówić, żeby dzieci się uczyły w domu i w szkole

ADELE FABER
ELAINE MAZLISH

ZAMIAST ZAPRZECZAĆ UCZUCIOM NAZWIJ JE

ZAMIAST

- Tu jest za dużo słów.
- Bzdura. Wszystkie słowa są łatwe.
- To za trudne.
- Nawet nie próbujesz. Jesteś leniwy.

NAZWIJ UCZUCIA

- Ta czytanka jest głupia.
- Coś ci się w niej nie podoba.
- Jest nudna. Kogo obchodzi Betsy Ross?
- Ta postać cię nie interesuje?
- Nie. Podobała mi się poprzednia czytanka o koniu i psie.
- Pewnie wolisz książki o zwierzętach.
- Chyba tak... Jak to skończę, pożyczę książkę o psach.
- Pomogę ci coś wybrać, jak pójdziemy do biblioteki.

Kiedy zaprzeczamy uczuciom, możemy łatwo
zniechęcić ucznia.

Kiedy określimy i zaakceptujemy negatywne uczucia,
uczeń otrzymuje zachętę do podejmowania dalszych
starań.

ZAMIAST KRYTYKOWAĆ LUB UDZIELAĆ RAD POTWIERDŹ UCZUCIA SŁOWEM LUB POMRUKIEM („OCH”, „MHM” LUB ROZUMIEM)

ZAMIAST

- Zgubiłem klucze do domu!
- Znowu! Gdzie ty je trzymałeś?
- Tutaj w kieszeni!
- No tak. Już ci mówiłem, że ta kieszeń jest za płytka. I ostrzegałem cię, abyś tak nie szalał na przerwie, ale ty nie słuchasz, no i zgubiłeś je.
- Matka mnie zabije!
- Nie dziw się. Znów musi się zwolnić z pracy, aby ci otworzyć. No ale to nie koniec świata. Na przyszłość bardziej uważaj.
- Jestem głupi (myśli).

POTWIERDŹ UCZUCIA

- Zgubiłem klucze od domu!
- Tak?
- Miałem je tutaj, w kieszeni. Musiały mi wypaść, kiedy siłowałem się z Benjym.
- Mhm.
- To drugi raz w tym tygodniu. Matka mnie zabije.
- Aha.
- Zapytam Benjy'ego, czy mogę u niego zostać, aż mama wróci z pracy. Od dzisiaj zawieszę klucz na sznurku i będę go nosił na szyi!
- Rozumiem.

Nauczyciel ma dobre intencje, ale kiedy uczeń musi wysłuchiwać słów krytyki i rad, trudno jest mu skupić się na swoim problemie lub poczuwać się do odpowiedzialności.

Reagując na zmartwienie ucznia postawa pełną troski i przytakując od czasu do czasu ze zrozumieniem, pozwalamy mu skoncentrować się na problemie i samodzielnie znaleźć rozwiązanie.

ZAMIAST ROZSĄDNIIE PRZEKONYWAĆ I TŁUMACZYĆ DAJ DZIECKU W FANTAZJI TO, CZEGO NIE MOŻE MIEĆ NAPRAWDĘ

ZAMIAST

- Przebierz się! Szybciutko!
- Już się przebrałam.
- Wcale nie, Siedzisz beczynn timer. No idź już! Będziemy wspinać się po linie.
- Źle się czuję.
- Zawsze tak mówisz, kiedy mamy wspinać się po linie. Jak chcesz się nauczyć skoro nie ćwiczysz?
- Jest za gorąco.

POFANTAZJUJ

- Lekcja zaczyna się za dwie minuty.
- Wiem, źle się czuję.
- Pewnie wolałabyś robić cokolwiek zamiast wspinać się po linie.
- Ostatnio ani trochę się nie podciągnęłam.
- To cię zniechęciło. Niełatwo wspinać się po linie. Wymaga to wielu ćwiczeń, trzeba wzmocnić mięśnie.

Irytuje nas, kiedy uczeń nie przyjmuje do wiadomości „rozsądnych argumentów”.

Kiedy wyrazimy poprzez fantazję pragnienia ucznia, łatwiej jest mu poradzić sobie z rzeczywistymi problemami.

ZAMIAST IGNOROWAĆ UCZUCIA ZAAKCEPTUJ UCZUCIA,
NAWET GDY ZACHOWANIE JEST NIE DO ZAAKCEPTOWANIA

Dziecku trudno jest zmienić zachowanie, jeśli jego
uczucia są całkowicie ignorowane.

Dziecku łatwiej zmienić swoje zachowanie, jeśli jego
uczucia zostaną zaakceptowane.

ZAMIAST KRYTYKOWAĆ, WYPYTYWAĆ, UDZIELAĆ RAD
ZAAKCEPTUJ I POTWIERDŹ UCZUCIA I PRAGNIENIA

„Jesteś wściekły!”

lub

„To cię musiało zdenerwować.”

SIEDEM SPOSOBÓW ZACHĘCANIA DZIECI DO WSPÓŁPRACY:

1. Zamiast oskarżać opisz problem.
2. Zamiast oskarżać udziel informacji.
3. Zamiast rozkazywać zaproponuj wybór.
4. Zamiast dawać ostrzeżenie wyraż to samo słowem lub gestem.
5. Zamiast zawstydzania czy przezywania powiedz co czujesz.
6. Wyraż to na piśmie.
7. Wykorzystaj element zabawy (mów innym głosem albo z innym akcentem).

ZAMIAST STOSOWANIA KAR

- Wskaż pomocną metodę, aby w inny sposób wyrazić swoją złość;
- Wyraź swoją stanowczą dezaprobatę;
- Określ swoje oczekiwania;
- Pokaż dziecku jak może się poprawić;
- Zaproponuj wybór;
- Pozwól dziecku doświadczyć, jakie są konsekwencje jego zachowania;

JAK WSPÓLNIE Z DZIECKIEM ROZWIĄZAĆ PROBLEM

- Wysłuchaj, co czują i jakie mają potrzeby twoje dzieci;
- Wypunktuj ich spostrzeżenia;
- Wyraź ich uczucia i potrzeby;
- Zachęć dzieci do wspólnej „burzy mózgów” w celu znalezienia rozwiązania
- Zapisz wszystkie pomysły nie oceniając ich;
- Razem zdecydуйте, które pomysły wam się podobają, a które akceptujecie i zaplanujcie jak można je wprowadzić w życie;

POCHWAŁA OPISOWA

- Zamiast oceniać :

- „Fantastycznie! Jesteś genialny!”

- Opisz co widzisz, słyszysz lub czujesz:

- „Musisz być zadowolony! Dużo się uczyłeś przed tym testem.”

ZAMIAST KRYTYKOWAĆ WSKAŻ CO NALEŻY ZROBIĆ

- Zamiast wytykać błędy, opisz to, co dobre i powiedz, co jeszcze należy zrobić.
- Zamiast wytykać, co nie zostało zrobione, opisz, co zostało zrobione i co jeszcze należy zrobić.

„Trzeba jeszcze poprawić w tym wierszu błędy ortograficzne i można go zamieścić w szkolnej gazetce.”

- Niech dzieci słyszą, kiedy mówisz o nich coś dobrego;
- Pokaż, jakie zachowanie chciałbyś widzieć;
- Przypominaj dziecku o jego dotychczasowych osiągnięciach;
- Oznajmij, co czujesz i/lub czego oczekujesz;
- Stwórz sytuację, w której dziecko może zobaczyć siebie w innym świetle;

Koniec...